

Predlagatelj:
MARJAN POLJŠAK
ŽUPAN OBČINE AJDOVŠČINA

Datum: 29.10.2012

OBČINSKI SVET OBČINE AJDOVŠČINA

ZADEVA: HRANILNICA IN POSOJILNICA VIPAVA

GRADIVO PRIPRAVIL: Urad župana – Vili Durnik
Velikonja Peter – zunanji svetovalec

PRISTOJNO DELOVNO
TELO OBČINSKEGA
SVETA: Odbor za finance

Predlagam, da Občinski svet Občine Ajdovščina na 21. redni seji dne 8.11.2012 obravnava in sprejme naslednji sklep:

Na podlagi 73. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi 16. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list št. 44/2012) je Občinski svet Občine Ajdovščina na 21. redni seji dne 8.11.2012 sprejel:

POROČILO O POSTOPKU NAKUPA DELNIC HRANILNICE IN POSOJILNICE VIPAVA d.d.

Občinski svet Občina Ajdovščina je seznanjen s poročilom o dosedanjem postopku nakupa delnic Hranilnice in posojilnice Vipava d.d. in soglaša z nakupom imenskih navadnih kosovnih delnic, v vrednosti 200.000,00 EUR, kot je sprejeto v občinskem proračunu za leto 2012, po ceni 5,301 EUR za delnico, skupaj 37.728 delnic.

Kupljeno število delnic predstavlja 6,99 % delež v lastništvu Hranilnice in posojilnice Vipava.

Številka: 46400-3/2003

Datum:

ŽUPAN
Marjan Poljšak, s.r.

OBRAZLOŽITEV:

Hranilnica in posojilnica Vipava (v nadaljevanju HiP) je bila ustanovljena leta 1897 in več ali manj uspešno posluje že več kot sto petnajst let.

Lastništvo HiP se je spreminjalo, večino časa so bili lastniki kmetje te doline neposredno ali preko Kmetijske zadruge, v zadnjih letih pa so lastnice postale tudi manjše banke in občine iz severno primorske regije.

Danes je večinski lastnik Kmetijska zadruga Vipava (v nadaljevanju KZV) z 55,97 % deležem. Sledijo Zadružna banka Doberdob 9,79 % , Zadružna Kraška banka 9,79 %, Goriška družba KB 1909 5,15 %, Zavarovalnica Triglav d.d., Ljubljana 4,20 %, in številni manjši delničarji, med njimi tudi občine Ajdovščina, Vipava, Nova Gorica , Kanal in Renče-Vogrsko, katerih deleži so vsi manjši od 2 % lastništva HiP.

Skupaj ima HiP 30 delničarjev.

HiP uspešno posluje in ima dobre bonitete, zato je interes, da se ohrani in s krepitvijo njene vloge na Primorskem nadaljuje tradicija hranilništva v Vipavski dolini ter omogoči kmetom, kmetijskim zadrugam in drugemu gospodarstvu ter občinam ugodno kreditiranje projektov zlasti s področja kmetijstva in prehrabeno predelovalne industrije ter trgovine s kmetijskimi in živilskimi proizvodi s področja naše regije.

Likvidacija HiP, kot metoda za njen razpust in prevzem, ni sprejemljiva.

Prav ta nevarnost pa se je pojavila letos z odločitvijo Kmetijske zadruge Vipava, da proda svoj celoten, skoraj 56 % delež v HiP. Glede na informacije, ki so bile objavljene in glede na izjave vodilnih v KZV, je bilo utemeljeno pričakovati, da se bo delež KZV prodal Zadružni kraški banki, ki je že med večjimi lastniki. Skupaj z svojim deležem in deležema Zadružne banka Doberdob in Goriške družbe KB 1909 bi postala večinski lastnik, ki bi lahko sprejel vsako odločitev, nenazadnje tudi likvidacijo HiP kot samostojne družbe.

Ob tem možnem scenariju se je občina, v zaščito lokalnih interesov, odločila sodelovati v postopku nakupa.

Podpisana je pogodba o skupnem nastopanju pri odkupu delnic HiP, v kateri sodelujejo poleg občin še posamezni mali delničarji ter podjetniki.

Podpisniki pogodbe so občine Vipava in Ajdovščina, MD Trade d.o.o., Kurivo Gorica d.d., Fama d.o.o., Koda d.o.o., Crono d.o.o., Verai d.o.o. Felcom d.o.o., Go-LES d.o.o. , in še 9. fizičnih oseb.

Osnovni cilj konzorcija je nakup deleža, ki ga prodaja KZV in prevzem nadzora ter ohranitev in nadaljnji razvoj HiP.

Po dogovoru podpisnikov pogodbe v postopku odkupa delnic, v imenu podpisnikov, nastopa Občina Vipava.

Postopek nakupa

V mesecu Juniju 2012 je KZV posredovala poziv k dajanju zavezujočih ponudb za odkup celotnega deleža-delnic, ki jih ima v HiP. Postopek nakupa je določila v Obvestilu o nadaljnjem postopku nameravane prodaje delnic družbe HiP.

Prodaja se celoten delež KZV v HiP in sicer 301.883 imenskih kosovnih delnic, ki predstavljajo 55,97 % delež v osnovnem kapitalu Hranilnice in posojilnice Vipava d.d. Dne 30.7.2012 je bilo na sestanku, ki so se ga udeležili župana občin Ajdovščina in Vipava in direktor družbe KODA d.o.o, dogovorjeno, da se oblikuje in poda zavezujoča ponudba v višini 1.600,00,00 EUR, potrebno 10 % varščino pa plačajo v deležih občina Ajdovščina 80.000,00 EUR ostala dva pa po 40.000,00 EUR.

Varščino so poravnali: občina Ajdovščina 80.000,00 EUR, občina Vipava 40.000,00 EUR, KODA d.o.o. 10.299,80 EUR, MD TRADE d.o.o 10.000,00 EUR, KURIVO Gorica d.d 10.000,00 EUR in FAMA d.o.o 10.000,00 EUR.

Zavezujočo ponudbo je dala Občina Vipava 16.7.2012.

Dne 27.8.2012 je komisija prodajalca KVZ ugotovila, da sta prispeli dve veljavni ponudbi in sicer Deželne banka Slovenije (1.300.000,00 EUR) in Občine Vipava. Ponudba slednje v višini 1.600.299,82 EUR je bila ugodnejša.

Ker je po statutu HiP v postopku prodaje potrebno ponuditi možnost prednostnega nakupa vsem obstoječim delničarjem, je bilo dne 28.8.2012 vsem delničarjem HiP posredovano obvestilo o nameravani prodaji z navedbo najboljše ponudbe v postopku zbiranja ponudb in pozivom, da podajo »izjavo o interesu«, kar pomeni oddajo zavezujoče ponudbe za nakup celotnega paketa delnic (301.883 navadnih kosovnih delnic) po skupni ceni najmanj 1.600.299,82 EUR.

Rok za oddajo ponudbe delničarjev je bil 6.9.2012. Veljavne ponudbe v roku ni bilo.

Tako sta v postopku prodaje-nakupa delnic ostala le dva kandidata iz prve faze prodaje, to sta Občina Vipava in Deželna banka Slovenije.

V nadaljevanju postopka se je prodajalec 26.10.2012 pogajal z obema ponudnikoma in odločal o prodaji. Ugotovil je, da sta obe ponudbi veljavni, da sta oba kupca predložila pravilne bančne garancije in se odločil, da je ponudba Občine Vipava popolna in najugodnejša. V naslednjih dneh mora to odločitev potrditi še UO zadruga in sledi sklenitev pogodbe, soglasje o primernosti kupca pa mora podati še Banka Slovenije.

KZV sklene pogodbo z Občino Vipava, ki nato proda deleže podpisnikom pogodbe o skupnem nastopanju. Po pogodbi so delež Občine Ajdovščina delnice v vrednosti 200.000,00 EUR. Skupaj z delnicami, ki jih že ima predstavlja to 7,92 % delež v HiP.

Pravni temelj in ocena stanja na področju, ki ga sklep ureja:

Občina lahko na podlagi 73. člena Zakona o javnih financah pridobiva kapitalske vloge v gospodarskih družbah. Na podlagi drugega odstavka tega člena se lahko Občinski svet na predlog župana odloči za nakup delnic v gospodarski družbi, če so za nakup zagotovljena sredstva v proračunu in če se s tem zaščitijo občinski interesi. Sredstva v višini 200.000,00 EUR so zagotovljena v proračunu 2012.

Razlogi za sprejem ter cilji in rešitve sklepa:

Primarni interes in cilj je omogočanje nadaljnjega razvoja HiP in zagotoviti odločilno vlogo lokalnih skupnosti ter posameznikov in gospodarskih družb z območja Primorske v lastniški strukturi družbe.

Z razvojem HiP in krepitvijo njene vloge na Primorskem bo ohranjena 115 letna tradicija hranilništva v Vipavski dolini ter omogočeno kmetom, kmetijskim zadrugam, in drugemu gospodarstvu ter občinam ugodno kreditiranje projektov zlasti s področja kmetijstva in prehranbeno predelovalne industrije ter trgovine s kmetijskimi ter živilskimi proizvodi s področja naše regije

Ocena finančnih in drugih posledic sprejema sklepa:

Sprejetje sklepa ima finančne posledice v višini 200.000,00 EUR, to je znesek, ki je predviden za nakup delnic. Sredstva za nakup so zagotovljena v proračunu občine Ajdovščina na proračunski postavki »14202« – naložba v HKS Vipava.

Župan:
Poljšak Marjan, l.r.

Priloga: predstavitev zamisli o razvoju HiP Vipava

PREDSTAVITEV ZAMISLI O RAZVOJU HRANILNICE IN POSOJILNICE VIPAVA V VSEPRIMORSKO REGIONALNO BANKO PO VZORU ŠVICARSKIH KANTONALNIH BANK.

I. UVOD

Hranilnica in posojilnica Vipava (HV) je bila ustanovljena leta 1896 in uspešno posluje že več kot sto šestnajst let.

Ves ta čas je stala ob strani našemu kmetu in manjšim obrtnikom in podjetnikom in naš cilj je, da bi tako ostalo še najmanj naslednjih sto let.

Lastništvo HV se je spreminjalo, večino časa so bili lastniki kmetje neposredno ali preko Kmetijske zadruga, v zadnjih letih pa so lastnice postale tudi druge manjše banke in občine iz severno primorske regije.

Hranilnico so ustanovili predvsem kmetje iz naše doline z namenom, da preprečijo raznarodovalno politiko tujcev (Nemcev in Italijanov), da se skozi oderuške kredite polastijo slovenske zemlje in jo poceni prodajo naprej svojim.

Ali se danes ne dogaja nekaj podobnega z našimi gospodarstvom, najprej so nam tuje banke ponudile na videz izjemno ugodne kredite s katerimi so domači tajkuni preplačali nakupe podjetij in prav zaradi lahkote pridobivanja kreditov izgubili ekonomsko razsodnost. A zelo hitro je sledila kazen in sicer kot nezmožnost vračanja teh kreditov, sledil je razpad gospodarskega sistema in končno razprodaja premoženja, ki jo nekateri "veleumi" pri nas, danes prikazujejo celo kot dobro rešitev za obubožano državo in njene državljane..

II. UTEMELJITEV OBČINSKEGA, LOKALNEGA IN REGIONALNEGA INTERESA ZA LASTNO BANKO

Iz analiz in strategij razvoja uspešnih občin in regij, doma in v tujini, skozi dobre prakse lahko povzamemo ključni ukrepi in aktivnosti, ki jih mora lokalno okolje izvesti, da obrne razvojne kazalce in uspešno razvija blaginjo domačega prebivalstva. Tudi neposredno odločanje –demokracija je direktno povezana z možnostmi in **sredstvi**, ki jih ima določen nivo odločanja na razpolago za uresničitev svojih sklepov, ciljev ali projektov.

V denarnem gospodarstvu je vsekakor osnovno vprašanje poleg dobre ideje in projekta prav vprašanje **dostopnosti do virov financiranja**.

Še tako dobre ideje in projekti ne bodo uresničene če ne bo virov financiranja.

Znanost o Regionalni ekonomija je enotna, **da so ključna področja za trajnostni razvoj** poleg vprašanja kolikšen delež davkov ostane nižjim nivojem upravljanja tudi in predvsem: **virih financiranja, področja delovanja bank in vprašanje organiziranosti bančnega sistema**.

Iz Citata; Strategije regionalnega razvoja povzamemo: » Kljub rasti središčnih funkcij, ki izhajajo predvsem **iz znanja in finančnih virov** ter iz že dolgo uveljavljene teze, da močna središča, ki razpolagajo z obema viroma, socialno in ekonomsko izčrpavajo podeželje, lahko ugotovimo pomen "lastne finančne moči-občine-regije:.

Nekaj ključnih faktorjev, ki zagotavljajo uspešen trajnostni razvoj občine:

- število javnih in zasebnih izobraževalnih institucij,

- okolje, ki je naklonjeno pridobivanju novih znanj in aplikaciji tega v prakso
- strateško pomembne poslovne **in finančne storitve**,
- okolje, ki je primerno za zahtevnejše poslovne funkcije, (inovacije, raziskave, bančništvo, marketing)
- dobro plačane službe, ki privabijo delavce iz drugih občin t.i. vozače,
- kulturne, športne in rekreativne možnosti,
- logistična in transportna središča in prometne povezave,
- prireditve, konference, sejme itd.

III.KONKRETNI RAZLOGI ZA PREDLOG

Glede na težave Kmetijske zadruge Vipava, ki se je odločila za prodajo svojega večinskega deleža v Hranilnici Vipava, se je pojavila priložnost za uresničitev strateške vizije razvoja Primorske regije v močno in bogato regijo. To je uresničitev enega od ključnih razvojnih ciljev -ustanovitev lastne »Regionalne banke«.

Hranilnica Vipava, ki je sicer najmanjša a obenem po rezultatih poslovanja med petimi najboljšimi bankami v državi, se je torej pojavila na trgu, s čimer je postala ta ideja izvedljiva. Knjigovodska vrednost Hranilnice Vipava je manj kot 3 mio EUR, kar pomeni, da je tudi operacija finančno vzdržna.

Med malimi lastniki so že občine in sicer: Ajdovščina, Vipava, Nova Gorica, Renče - Vogrsko in Kanal ob Soči. Likvidacija hranilnice, ki bi se zgodila zaradi ozkih interesov določenih krogov obstoječih lastnikov, bi za njene lastnike torej tudi občine in regijo pomenila neposredno gospodarsko škodo, tako da je posredovanje občin, ki predstavljajo pomembno jedro iniciative tudi zakonsko utemeljeno. Tudi ostali mali delničarji, niso nasprotovali likvidaciji in prevzemu poslovanja s strani Zadružne Kraške banke, zaradi manipulacij o tem, da so naši zamejski rojaki "tujci", temveč zaradi škode, ki bi obstoječim delničarjem in posredno lokalnim skupnostim s tem nastala. Iniciativa je torej nastala zato, . da bi bila z razvojem HV in krepitvijo njene vloge na Primorskem ohranjena tradicija hranilništva v Vipavski dolini ter omogočeno kmetom, v večji meri kot doslej pa tudi drugemu gospodarstvu ter občinam ugodno kreditiranje zlasti manjših projektov, ki pa imajo velik pomen prav za kmetijstvo , podjetništvo in drobno gospodarstvo. Tudi občinski sveti in župani zlasti Ajdovski in Vipavski, ki sta za projekt zastavila tudi svoje ime,so razumeli, da domača hranilnica lahko pomembneje pomaga domačemu gospodarstvu, kar se je zaradi majhnosti HV doslej dogajalo le v manjši meri : Danes v tej gospodarski situaciji pa je ta pomoč še pomembnejša saj so komercialne večje banke zašle v težave in niso več sposobne kreditirati gospodarstva niti z likvidnostnimi krediti, kaj šele kreditirati investicije, ki bi prinašala nova delovna mesta in zaustavila poguben gospodarski tok.

Bančništvo je ravnanje z denarjem, je ključni del naše blaginje in ne pustimo si tega odtujiti za interese tujih kapitalskih centrov moči, ki bi tako dobili le še en vzvod za manipulacije in gospodarsko izkoriščanje našega prostora..

Jedro iniciative z županoma na čelu je bilo pred dilemo: Ali res ne zmoremo vsaj delno preusmeriti lokalnih gospodarskih tokov na podlagi katerih ponovno postajamo hlapci, ali nas zgodovini ni ničesar naučila. Ali je mogoče, da so bili naši predniki, ki so ustanovili Hranilnico res pametnejši in samozavestnejši kot smo mi danes.

Iniciativa je poleg interesa po zavarovanju lastnega premoženja izhaja predvsem iz spoznanja, da v naši dolini nujno potrebujemo finančno podporo za ponovni zagon podjetij in za nova podjetja. Če bomo znali primerno modificiran švicarski model

prenesti na našo HV bo tej lahko pomembneje narastla finančna moč in sposobnost kreditiranja, ko in če bodo, podjetja, občine in prebivalstvo spoznali pomen lastne banke in množične kot doslej prenesli nanjo vsaj del svojega finančnega poslovanja. To je banka bo imela podobno vlogo, kot jo je imela pod Avstrijo - medsebojna pomoč za obstoj in razvoj -bančništvo je ključen element narodne in lokalne politike! To je politika na svoji zemlji svoj gospod.

Iz analize Švicarskega bančnega sistema lahko povzamemo ključne prednosti modela t.i. Kantonalnih-Regionalnih bank, ki jih Švicarska konfederacija obravnava kot enega od treh stebrov finančnega sistema države ter jih temu ustrezno tudi podpira:

1. Dostopnost za prebivalstvo;

ker so kantonalne banke organizirane kot nizko stroškovne banke nimajo dragih investicij v ustanavljanje, gradnjo in vzdrževanje poslovnih enot- (le te lahko delujejo v pisarnah občin in krajevnih uradov v vseh središčnih naseljih z nad 2000 prebivalci v gravitacijskem območju).

Komercialne banke zaradi stroškov nasprotno svoje enote ukinjajo in s tem neposredno ogrožajo policentričen koncept razvoja države in regij.

2. Poznavanja lokalnega finančnega okolja:

Možnost bolj fleksibilnega odobravanja kreditnih linij zaradi poznavanja prosilcev, saj še tako obsežna ekonomska dokumentacija ne more nadomestiti poznavanja »ključnega faktorja« lastnika-nosilca investicijskega projekta od katerega je odvisna uspešnost investicije

3. **Visoka stopnja zaupanja:** ker gre za lokalno domačo banko, katere lastniki morajo biti do najmanj 35 % občine in Kantoni je njeno poslovanje bolj transparentno, obenem večina prebivalstva in gospodarstva (*javni zavodi in druge ustanove financirane iz proračuna v 85%, prebivalstvo in ostalo gospodarstvo nad 60 %, manjše kantonalne banke pa imajo celo še višji delež*) prvenstveno posluje z lokalnimi bankami kar ugodno vpliva na rast bilančne vsote teh bank.

4. **Socialno sociološka komponenta:** ker poslujejo te banke (kantonalne) z nižjimi stroški in imajo celo nekatere davčne olajšave lahko zagotavljajo s pomočjo občin možnost plačilnega prometa za lokalno prebivalstvo brez provizij. Prav tako ponujajo lastnikom nekoliko ugodnejše pogoje za depozite ter tudi za kredite s čimer krepijo pripadnost banki, občini in kantonu.)

Navedene značilnosti vplivajo na to, da so kantonalne banke med najbolj uspešnimi Švicarskimi bankami, kar je zelo pomembno glede na dejstvo, da je Švicarski bančni sistem med najuspešnejšimi na svetu;

Najmanjši Švicarski Kanton »Uri« z 28 .000,00 prebivalci ima svojo kantonalno banko z bilančno vsoto 2 mrd. CHF in povprečnim letnim dobičkom cca 6-8 mio CHF. Zuriška kantonalna banka pa ima bilančno vsoto cca 200 mrd. CHF

S prenosom tega prilagojenega modela našim razmeram ocenjujemo, da ima Primorska v letnem obtoku cca 1,2 milijarde EUR javnih sredstev letno, če bi le 1/4 plačilnega prometa speljali preko lastne banke in ob upoštevanju , da bi gospodarske družbe-lastniki banke prenesli svoje poslovanje na Hranilnico, ter patriotski naboj

prebivalstva, lahko računamo na povečanje bilančne vsote v treh letih s sedanjih 30 mio na 100 do 200 mio EUR. *1 Že letos je v prvem polletju HV na podlagi poskusnega testiranja modela povečala obseg poslovanja predvsem pa dobiček za skoraj 100%

Povečanje dobička iz 150.000,00 EUR v letu 2011 na ca 500.000 do 1 mio EUR ter povečanje zaposlenih iz sedanjih 20 na ca 100 zaposlenih v enotah po vseh občinah Primorske.

Vlagatelji bi si tako povrnili vložek v najkasneje 5-8 letih, občine pa bi razpolagale z razvojnimi skladi, ki bi že v začetku lahko veliko izdatneje kot doslej regresiral obrestne mere za razvoj gospodarstva.

Švicarske občine in Kantoni namreč svoj del dobička vložijo v sklad za razvoj regije, ki štipendira najbolj talentirane študente, vlaga v razvoj podjetništva in ohranjanje kulturne dediščine. Del dobička v ta sklad prostovoljno vložijo tudi ostali lastniki kantonalnih bank, saj ta del dobička ni obdavčen in obenem pomeni nadaljnji razvoj banke ter s tem posredno regije, bilančne vsote ter dobička banke, kot tudi finančnega potenciala razvojnega sklada.

Navedeno kaže, da gre poleg domoljubnega tudi za povsem ekonomski strateški interes občin ter lastnikov in varčevalcev, saj bomo imeli vsi neposredne in posredne koristi in gre torej za močan javni interes z vsemi elementi čiste ekonomske logike.

Po vseh zapletih, ki ste jih spremljali v medijih sedaj končno kaže, da je bila naša iniciativa

s ponudbo za nakup večinskega deleža uspešna saj smo podali najugodnejšo ponudbo, v petek 26.10.2012 pa smo predložili tudi bančno garancijo (da gre za dober projekt izhaja tudi iz dejstva da smo dobili ponudbo za izdajo garancije od vseh 4 zaprosenih bank tako da smo lahko izbral najugodnejšo). Po obljubi komisije pri KZV za pridobitev ponudb računamo, da bomo v novembru 2012 postali večinski lastnik HV s čimer bo omogočen nadaljnji ključni korak, to je z vstopom ostalih Primorskih občin in najboljših podjetij predvsem še iz južne Primorske, preoblikovanje HV v regionalno Primorsko banko.

Računamo, da bi občine imele do 35 % lastništva, ki bi bilo tudi sicer tako razpršeno, da noben posamični lastnik ne bi imel več kot 10 %

Za našo namero smo pridobili tudi potrditev pravilnosti ideje in pozitivno mnenje Ministrstva za finance. Sam guverner Banke Slovenije pa je z navdušenjem pozdravil našo idejo z besedami: Stvari so prišle tako daleč, da se lahko zgodi, da bo prav vaš model omogočil, da bo vsaj HV ostala še edina banka v slovenskih rokah.

ZA KONZORCIJ MALIH DELNIČARJEV HV

Peter VELIKONJA

---

*1 Za primerjavo: regionalna banka v naši soseščini »Banca Popolare di Cividale S.c.p.A.« iz majhnega mesteca Čedad ima bilančno vsoto 1,7 mrd EUR, 52 poslovnih enot in 400 zaposlenih. Ta banka je tudi solastnica Deželne banke Slovenije, ki ima tudi podobno bilančno vsoto in je tudi član naše iniciative malih delničarjev za nakup HV s 9,9 %..